

نام خانوادگی: نام پدر: پایه: نام دبیر:		به نام خداوند علم و قلم اداره ی آموزش و پرورش دبیرستان سال تحصیلی		نام درسی: فارسی دهم تاریخ: زمان آزمون: سوالات ارزشیابی نوبت اول سری ۲ نمره با عدد: نمره با حروف:													
ردیف		بارم															
قلمرو زبانی																	
۱	معنی کلمات مشخص شده را بنویسید. (الف) خواست کزان <u>ورطه</u> قدم در کشد. (ب) موشی بگرفتند و در <u>حَقّه</u> کردند. (پ) در مقابله ی <u>لئیمی</u> ، کریمی کرد. (ت) فکّ زیرین را پیمود و در <u>آخَره</u> ماند.																
۲	در جمله های زیر واژه هایی که غلط املایی دارند، پیدا کنید و درست آن را بنویسید. « آن که غفلت بر احوال وی قالب بود، حیران شد و تنش رنّشهی شدیدی گرفت. از یال و قارب به زیر آمد و گریزی رندانه زد و خودش را از مخمصه رهایی بخشید. نیما یوشیج در واقع تمأئینه‌ای در چشم بی‌نور یک مجسمه‌ی دوره‌ی فراعنه بود. »																
۳	نوع حذف را در جمله های زیر بنویسید. (الف) هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمت شکری واجب. (ب) به خدا که من از این موضوع هیچ اطلاعی ندارم.																
۴	جدول زیر را کامل کنید.																
<table border="1"> <tr> <td>فعل</td> <td>امر</td> <td>مضارع اخباری</td> </tr> <tr> <td>خواهی ریخت</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>						فعل	امر	مضارع اخباری	خواهی ریخت								
فعل	امر	مضارع اخباری															
خواهی ریخت																	
۵	جدول گروه اسمی زیر را با مثالی کامل کنید.																
<table border="1"> <tr> <td>هسته</td> <td>وابسته</td> <td>وابسته</td> </tr> <tr> <td>↓</td> <td>↓</td> <td>↓</td> </tr> <tr> <td>اسم</td> <td>صفت</td> <td>صفت</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </table>						هسته	وابسته	وابسته	↓	↓	↓	اسم	صفت	صفت			
هسته	وابسته	وابسته															
↓	↓	↓															
اسم	صفت	صفت															
.....																	
۶	ضمیر متصل در بیت زیر چه نقشی دارد؟ « زِ دشمنِ شِنُو سیرتِ خود که دوست / هر آن چه از تو آید به چشمش نکوست »																

۷	رابطه بین کلمات زیر را بنویسید. غوک و حیوان: غنا و نغمه:	۰/۵
۸	در کدام گزینه واژه‌ی دو تلفظی وجود ندارد؟ (الف) آسمان بار امانت نتوانست که کشید □ (ب) روزگار است آن که گه عزت دهد، گه خوار دارد □ (ج) بده کام دل امیدواران □ (د) یادگاری که در این گنبد دَوّار بماند □	۰/۲۵
۹	انواع (واو) را در بیت زیر مشخص کنید. «برید و درید و شکست و بیست / یلان را سر و سینه و پا و دست»	۰/۵
۱۰	نقش واژه های مشخص شده را تعیین کنید. «گفت باور نداشتم که تو را / بانگ مرغی چنین کند مدهوش»	۰/۵
۱۱	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. «یکی از دوستان مخلص را / مگر آواز من رسید به گوش»	۰/۵
قلمرو ادبی		
۱۲	آرایه های (حس آمیزی، حس تعلیل، متناقض نما و مجاز) را در بیت های زیر بیابید. (الف) رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد (ب) به ترانه های شیرین، به بهانه های زرین / بکشید سوی خانه مَه خوب خوش لقا را (پ) یک شهر همه فُسون و رنگ آمیزند / تا بر من و بر تو رستخیز انگیزند (ت) چنین نقل دارم ز مردان راه / فقیرانِ مُنعم (ثروتمند)، گدایان شاه	۱
۱۳	در بیت زیر، دو رکن اصلی تشبیه (مشبه و مشبه به) را مشخص کنید. « به پیش سپاه آمد افراسیاب / چو کشتی که موجش بر آرد ز آب »	۰/۵
۱۴	نوع جناس و نوع سجع را در جمله های زیر مشخص کنید. (الف) بارانِ رحمتِ بی حسابش همه را رسیده و خوانِ نعمتِ بی دریغش همه جا کشیده. (ب) به یکی لطیفه گفتی بیرم هزار دل را / نه چنان لطیف باشد که دلی نگاه داری	۰/۵
۱۵	در ادبیات فارسی، شاعران و نویسندگان، واژه‌ی (صبا) را در کدام مفهوم نمادین به کار می‌برند؟	۰/۲۵

۰/۲۵	۱۶	«ایهام» را در بیت زیر مشخص کنید. «گفتم بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید»
۰/۵	۱۷	مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. تاثیرِ اخترانِ کسی گذشتن: حرف به کارِ کسی بودن:
۰/۵	۱۸	آثار زیر اثر چه کسانی است؟ الهی نامه: قابوس نامه:
۰/۲۵	۱۹	ناصر خسرو قبادیانی سراینده‌ی چه قرنی است؟
۰/۲۵	۲۰	ادبیات عرفانی در حوزه‌ی کدام ادبیات قرار می‌گیرد؟
۱	۲۱	جای خالی مصراع‌ها را کامل کنید. علی ای همای رحمت، تو چه آیتی خدا را / که به ما گر در / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها
قلمرو فکری		
۰/۵	۲۲	در جمله‌ی زیر نویسنده بر کدام ویژگی‌های اخلاقی تاکید می‌کند؟ «اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن.»
۰/۵	۲۳	شاعر در سروده‌ی زیر، چه نوع مرگی را غبطه‌ی بزرگ زندگانی می‌داند؟ «مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت و آن را بی‌قدر کرد که مُردنی چنان غبطه‌ی بزرگ زندگانی شد.»
۰/۵	۲۴	مفهوم عبارت «نیکوخوا بهتر هزار بار از نیکو رو» چیست؟
۰/۲۵	۲۵	مفهوم عبارت «گندم نمای جو فروش مباش» چیست؟
۰/۲۵	۲۶	منظور از «خشکی نداشت» در عبارت زیر چیست؟ «زنگ نقاشی، دلخواه و روان بود. خشکی نداشت»
۰/۵	۲۷	در بیت زیر، مقصود شاعر از «رَمه» و «چوپان گرگ طبع» چیست؟ «ای تو رَمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد»

۰/۵	با توجه به داستان «دیوار»، هریک از عناصر زیر نماد چه چیزی است؟ بنا: دیوار:	۲۸
۲/۵	عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) آن‌ها آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا عالم از آثار وجود او پاک کنند. ب) ما را دمکی زیادت‌تر در گرمابه گذارد که شوخ از خود باز کنیم. پ) سگ را روان گرتنه می‌ریخت. ت) اندر همه کاری داد از خویشتن بده. ث) معلم مرغان را گویا می‌کشید. ج) سه ماه بود موی سر باز نکرده بودیم.	۲۹
۲/۵	ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) زین کاروان‌سرای بسی کاروان گذشت/ ناچار، کاروانِ شما نیز بگذرد ب) گه به دهان بر زده کف چون صدف... پ) گل از شوق تو خندان در بهار است... ت) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام...	۳۰